

VÝZVA PARTICIPATÍVNEHO ROZPOČTU MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA-STARÉ MESTO NA ROK 2025

Téma ročníka:	Verejný priestor a životné prostredie
Termín vyhlásenia výzvy:	1.4.2025
Termín uzávierky podávania návrhov:	30.4.2025
Vyčlenená suma:	100 000 €
Maximálna suma pre jeden návrh:	20 000 €
Kto môže podať návrh:	Obyvatelia s trvalým pobytom v MČ Bratislava-Staré Mesto, mimovládne neziskové organizácie s pôsobnosťou v MČ Bratislava-Staré Mesto
Spôsob podania návrhu:	Elektronicky cez formulár na www.participuj-staremesto.sk alebo zaslaním formuláru na email alebo do elektronickej schránky MČ Osobne na miestnom úrade Mestskej časti Bratislava-Staré Mesto, Vajanského nábrežie 3 Poštou na adresu: Oddelenie komunikácie a participácie Miestny úrad Bratislava-Staré Mesto Vajanského nábrežie 3, 814 21 Bratislava
Termín verejného hlasovania:	1.9. – 30.9.2025
Termín ukončenia realizácie víťazných projektov:	Do 31.12.2026

TÉMA PARTICIPATÍVNEHO ROZPOČTU PRE ROK 2025: VEREJNÝ PRIESTOR A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Mestská časť víta návrhy na zlepšenie konkrétnych parkov, námestí, záhrad, ulíc a oddychových zón, detských a športových ihrísk, mobiliáru, zelene vo verejnom priestore a iných verejných priestorov (bližší popis a obmedzenia nájdete ďalej vo výzve) ako aj projekty skvalitňujúce životné prostredie mestskej časti.

VEREJNÝ PRIESTOR

Verejný priestor je priestor v existujúcej urbanistickej štruktúre, ktorý je otvorený a prístupný všetkým ľuďom nezávisle od ich pohlavia, rasy, etnicity, veku či socio-ekonomickej úrovne. Verejné priestory bývajú spravidla na verejnom pozemku (v správe obce alebo mesta, prípadne štátu) a slúžia verejnosti. Rozumieme pod nimi najmä ulice, parky, verejné záhrady, námestia, nábrežia a promenády, trhoviská, ihriská, otvorené školské dvory a podobne.

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

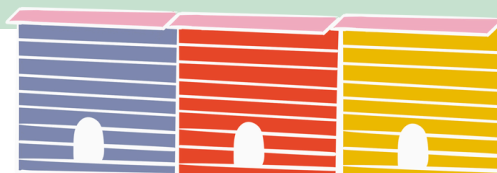
Životné prostredie je všetko, čo vytvára prirodzené podmienky pre existenciu organizmov vrátane človeka. So životným prostredím je človek vo vzájomnej interakcii, tvorí ho, upravuje ho a zároveň sa mu sám prispôsobuje. Životné prostredie je zároveň hlavným determinantom zdravia obyvateľstva – WHO odhaduje, že znečistené životné prostredie zodpovedá za takmer 20 % všetkých úmrtí v európskom regióne. Medzi dôležité témy ochrany a udržiavania priaznivého životného prostredia patrí ochrana ovzdušia, ochrana pôdy a vôd, odpadové hospodárstvo alebo biodiverzita.

AKÉ TYPY NÁVRHOV MÔŽEM PODÁVAŤ?

Odporúčame podávať hlavne návrhy v oblastiach:

- a) Zeleň vo verejnom priestore** (napríklad: výsadba kríkov, stromov a stromoradií, zelené pásy a ostrovčeky, vyvýšené záhony a kvetináčová zeleň, zelené strechy a fasády, vertikálna zeleň, trvalková kvetinová výsadba, bylinkové záhrady a cibuľoviny, komunitné záhrady a iné)
- b) Mobiliár a parklety** (napríklad: lavičky a lavice, parkové stoly, ležadlá, parklety, prístrešky a tienenia, koše, informačné a spomienkové tabule a iné)
- c) Hracie prvky a šport** (napríklad: hracie prvky pre deti, hracie prvky pre dospelých, workout zostava, petangová hracia plocha, stôl na stolný tenis, basketbalový kôš, náučné a interaktívne prvky, boxy so športovým náčiním na požičanie a iné)
- d) Zadržiavanie vody v krajine a biodiverzita** (napríklad: dažďové záhrady, retenčné a vsakovacie nádrže, vsakovacie jamy, výmena malých nepriepustných povrchov za iné priepustné povrchy, vtáčie búdky a včelie úle, výsadba pre podporu biodiverzity a iné)

Príklady dobrej praxe a typické projekty z každej kategórie si môžete pozrieť na webe www.participuj-stare mesto.sk. Uvedené príklady neboli (väčšinou) realizované z participatívnych rozpočtov, ide iba o približnú ilustráciu tém a rozsahu zmien, ktoré sú vhodné v rámci tejto výzvy.

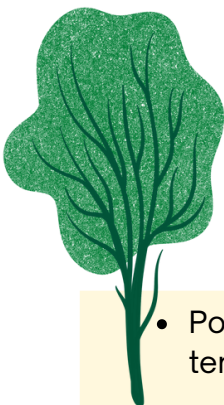

AKÁ SUMA BUDE V PRVOM ROČNÍKU VYČLENENÁ?

Celkovo bude na projekty participatívneho rozpočtu vyčlenená suma **100.000 € s DPH** z rozpočtu na kalendárny rok 2026. Z tejto sumy bude zrealizovaných najmenej 5 navrhnutých projektov, z ktorých **každý môže mať maximálnu hodnotu 20.000 € s DPH**. Realizované projekty budú určené verejným hlasovaním popísaným v pravidlách participatívneho rozpočtu.

HARMONOGRAM PROCESU

- Od **1. apríla 2025** bude spustené podávanie návrhov projektov.
- **9. apríla 2025 o 18:00** bude online stretnutie, kde zodpovieme otázky ohľadom participatívneho rozpočtu.
- Počas apríla 2025 bude zorganizovaná séria osobných verejných stretnutí, kde sa predkladatelia, obyvatelia a verejnosť môžu prísť informovať o participatívnom rozpočte.
- Priebeh každého stretnutia bude nastavený tak, ako je určené v pravidlách participatívneho rozpočtu. Bude sa teda skladať z úvodnej prezentácie o tom, čo je participatívny rozpočet a ako sa dá do neho zapojiť, potom bude nasledovať zber nápadov a podnet a ich konzultovanie s koordinátorkou participácie. Stretnutí bude počas apríla päť a budú na nasledovných miestach:

ZŠ Vazovova	štvrtok 10. apríla 2025	o 17.00
Kultúrne centrum G19, Gaštanová 19	piatok 11. apríla 2025	o 10.00
Pistoriho palác, Štefánikova 25	sobota 12. apríla 2025	o 14.00
Denné centrum seniorov G52, Grösslingová 52	pondelok 14. apríla 2025	o 10.00
ZŠ Mudroňova	utorok 15. apríla 2025	o 17.00

- Podávať návrhy bude možné **do 30. apríla 2025 do polnoci**. Návrhy podané po tomto termíne nebudú akceptované.
- Od **mája do augusta 2025** bude prebiehať posudzovanie realizovateľnosti návrhov vykonávané zamestnanectvom Miestneho úradu Mestskej časti Bratislava-Staré Mesto. Počas tohto obdobia môžu byť predkladatelia vyzvaní na doplnenie alebo upravenie svojho návrhu tak, aby spĺňal predpoklady na realizáciu.
- Rozhodovanie o tom, ktoré návrhy budú podporené a zaradené do rozpočtu na rok 2026 prebehne formou verejného hlasovania **od 1. do 30. septembra 2025**. Viac podrobností o hlasovaní je dostupných v Pravidlách participatívneho rozpočtu.
- **V decembri 2025** bude Miestnemu zastupiteľstvu predložený návrh rozpočtu, ktorý bude okrem iného obsahovať aj víťazné projekty, o ktorých rozhodlo verejné hlasovanie.
- Ak zastupiteľstvo schváli zaradenie víťazných projektov do rozpočtu, bude ich realizácia prebiehať **počas roka 2026**.

AKÉ SÚ POVINNÉ NÁLEŽITOSTI NÁVRHU?

1. Názov návrhu

2. Anotácia do hlasovania

- Krátky výstižný popis návrhu.

3. Lokalizácia návrhu

- Kde presne by sa mal projekt realizovať? Popis lokality, jej špecifik a potenciálnych výhod a nástrah.
- Možnosť napísať číslo parcely/parciel, prípadne priložiť obrázok alebo PDF mapy s parcelami alebo vyznačenou lokalizáciou návrhu.
- Je nevyhnutné, aby išlo o pozemok Mestskej časti Bratislava-Staré Mesto alebo Hlavného mesta SR Bratislavy. Majiteľa alebo správcu pozemku si viete informačne overiť online na <https://basm.gisplan.sk/mapa/katastralna-mapa/>, prípadne tam viete zistiť číslo parcely, na ktorej sa riešený priestor nachádza. Pre viac informácií viete tiež použiť portál CICA na <https://cica.vugk.sk/default.aspx>. Tieto informácie pomôžu urýchliť proces posudzovania návrhu, ak ich viete získať, nie sú však povinnou súčasťou odovzdania návrhu.

4. Popis návrhu

- Čo návrh prinesie v oblasti verejného priestoru?
- Aký vplyv bude mať návrh na životné prostredie?
- Akú potrebu/problém v lokalite návrh adresuje?
- Možnosť pridať fotku, ilustráciu alebo iný vizuálny doplnok k projektu. Obrázky budú aj súčasťou hlasovania, je to teda dobrý spôsob, ako ostatných hlasujúcich zaujať.
- Uvedenie prípadných inšpirácií z iných miest a podobných realizácií ako je návrh, napr. vo forme obrázku alebo odkazu na web

5. Cieľová skupina návrhu

- Kto je primárnou cieľovou skupinou návrhu, komu by zrealizovaný projekt slúžil?
- Myslí návrh aj na znevýhodnené skupiny obyvateľov? Ak áno, ako?

6. Odhadovaný rozpočet projektu

- Minimálna suma na projekt nie je stanovená
- Maximálna suma na jeden projekt je 20.000 € s DPH
- Možnosť rozdeliť na čiastkové sumy (napr. cena prípravy, materiálu a realizácie)

7. Akým spôsobom viete ako predkladateľ návrhu prispieť pri udržateľnosti projektu?

- Ak sa návrh dostane do hlasovania, bude úspešný a bude sa realizovať, ako viete (iným ako materiálnym spôsobom) prispieť k jeho udržateľnému fungovaniu? Napr. organizovať komunitné akcie, dobrovoľnícky lokalitu upratovať a pod.

8. Kontaktná osoba

- Meno a telefonický alebo mailový kontakt je pre podanie návrhu nevyhnutný
- Možnosť uviesť aj názov organizácie, ktorú navrhovateľ zastupuje (napr. v prípade o.z.)
- Bez kontaktnej osoby nebude návrh zaradený do posudzovania

Po splnení vyššie uvedených náležitostí bude návrh zaradený do procesu posúdenia odborným oddeleniam miestneho úradu. Ak návrh neobsahuje vyššie spomenuté údaje, bude navrhovateľ vyzvaný na ich doplnenie. V prípade neuvedenia kontaktnej osoby nebude návrh zaradený do posudzovania.

AKÉ NÁVRHY BUDÚ ZARADENÉ DO POSUDZOVANIA REALIZOVATEĽNOSTI?

Návrhy, ktoré budú posunuté ďalej v procese musia spĺňať podmienky stanovené pravidlami participatívneho rozpočtu:

Musí byť v súlade s výzvou participatívneho rozpočtu na príslušné obdobie

Musí mať verejnoprospešný charakter a jeho výsledok musí byť prístupný a určený pre obyvateľov Starého Mesta.

Je realizovateľný v rámci jedného kalendárneho roka.

Musí byť realizovaný na území mestskej časti.

Musí byť realizovateľný na majetku mestskej časti alebo na majetku v správe mestskej časti so súhlasom vlastníka.

Predkladateľ sa musí preukázateľne zúčastniť minimálne na jednom stretnutí k rozpracovávaniu projektov. Bližší počet stretnutí určí harmonogram príslušného cyklu participatívneho rozpočtu.

AKÉ NÁVRHY NEBUDÚ ZARADENÉ DO POSUDZOVANIA REALIZOVATEĽNOSTI?

Návrh **nemôže** byť zameraný na bežnú údržbu verejného priestoru (napr. oprava výtlkov alebo nefunkčné verejné osvetlenie). Návrh, ktorý bude obsahovať iba údržbové aktivity bude namiesto do participatívneho rozpočtu zaradený do evidencie podnetov, ktorými sa mestská časť zaoberá a ktoré rieši. Vzhľadom na kompetencie mestskej časti a legislatívne obmedzenia, **nie je možné realizovať návrh na súkromnom pozemku či majetku**. Ak neviete zistiť vlastníka pozemku sami, bude identifikovanie vlastníka súčasťou odborného posúdenia návrhu. V rámci tematického ohraničenia tejto výzvy **nebudú do ďalšieho procesu zaradené ani návrhy, ktoré si vyžadujú zmenu dopravného značenia**, nakoľko tie sa už viac, ako verejného priestoru týkajú organizácie dopravy. To je téma, ktorej sa chce mestská časť venovať radšej koncepcne ako formou menších zásahov prostredníctvom participatívneho rozpočtu. **Ako je nižšie popísané, návrhy na takéto zmeny môžu byť stále v nejakej forme zaradené do projektov mestskej časti, len nie v rámci participatívneho rozpočtu.**

AKO BUDE PREBIEHAŤ POSÚDENIE NÁVRHU A PREČO JE DÔLEŽITÉ?

Je dôležité, aby sa do verejného hlasovania dostali iba návrhy, ktoré sa v prípade, že dostanú dostatočný počet hlasov, budú mestskou časťou skutočne dať zrealizovať. Keďže samospráva sa musí pri realizácii projektov riadiť určitými pravidlami, je tiež dôležité, aby realizovateľnosť posudzovali odborníci, ktorí vedia, ako takéto procesy realizácie projektov v samospráve vyzerajú. Preto sa realizovateľnosť posudzuje interne na miestnom úrade.

Posúdenie návrhov bude mať dve hlavné štádiá:

Prvotné posúdenie koordinátorkou participácie – tu ide hlavne o kontrolu, či návrh spĺňa kritériá nastavené pravidlami participatívneho rozpočtu a touto výzvou. Ak návrhy nespĺňajú tieto formálne náležitosti, predkladatelia budú do 10 pracovných dní od uzatvorenia tejto výzvy upozornení a vyzvaní na ich napravenie. Ak do 14 dní od zaslania tohto upozornenia nebudú príslušné zmeny zapracované do návrhu, nebude ďalej posunutý do ďalších fáz procesu.

Odborné posúdenie relevantnými oddeleniami na miestnom úrade – návrh spĺňajúci formálne kritériá bude ďalej posunutý na posúdenie realizovateľnosti na príslušné odborné oddelenia miestneho úradu. Tie budú na základe svojej odbornej praxe a vedomostí posudzovať faktory ako napr. či je rozpočet návrhu realistický a naozaj sa dá v danej sume zrealizovať, či je návrh na pozemku, do ktorého môže Staré Mesto investovať, prípadne či je návrh udržateľný z hľadiska údržby (napr. či vybraný strom prežije v navrhovanej lokalite). Z odborného posúdenia vyplynie stanovisko realizovateľnosti, prípadne odporúčania na úpravu návrhu.

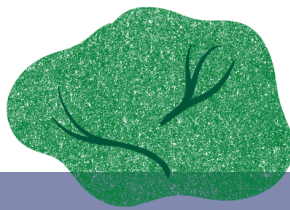
Počas posúdenia môžu byť predkladatelia návrhov opakovane kontaktovaní, v závislosti od konkrétneho charakteru ich návrhov. Môžu byť tiež požiadaní o upravenie návrhu, prípadne im môže byť ponúknuté spojenie viacerých návrhov, ktoré majú podobný zámer.

AKÝM SPÔSOBOM SA VYBERÚ PROJEKTY, KTORÉ BUDÚ REALIZOVANÉ?

Na základe odborného posúdenia bude zostavený zoznam návrhov, ktoré budú zaradené do finálneho hodnotenia. Finálne hodnotenie návrhov projektov prebieha kombináciou troch hodnotení s rôznou váhou:

- hlasovanie trvalo prihlásených obyvateľov mestskej časti Bratislava-Staré Mesto (60 %),
- hlasovanie obyvateľov bez trvalého pobytu v mestskej časti Bratislava-Staré Mesto (15 %),
- verejným zvažovaním (25 %).

HLASOVANIE OBYVATEĽOV

Hlasovacie lístky budú distribuované do schránok, zároveň bude hlasovanie prístupné cez QR kód alebo na webe MČ. Každý obyvateľ môže v jednom cykle participatívneho rozpočtu hlasovať iba jedenkrát. Vyberie si, či to bude prostredníctvom hlasovacieho lístka alebo online formuláru. Verejné zvažovanie predstavuje hodnotenie, v rámci ktorého jednotlivé návrhy projektov navzájom posudzujú samotní predkladatelia. Predkladateľ nemôže hodnotiť vlastný návrh projektu. Termín stretnutia bude vopred komunikovaný s predkladateľmi. Po sčítaní všetkých troch skupín hlasov bude známy zoznam a počet projektov, ktoré budú realizované z participatívneho rozpočtu.

ČO V PRÍPADE, ŽE MÔJ NÁVRH NEBUDE POSUNUTÝ NA HLASOVANIE?

Ak návrh nebude spĺňať niektoré z vyššie uvedených kritérií, bude návrh odporučený na jednu z nasledovných možností:

Prepracovanie podľa kritérií – ak to charakter návrhu bude dovoľovať, bude predkladateľ vyzvaný na doplnenie alebo prepracovanie návrhu tak, aby bol realizovateľný mestskou časťou. Toto môže napríklad zahŕňať presun návrhu na pozemok vo vlastníctve alebo správe Starého Mesta, zmenšenie rozsahu návrhu podľa maximálnej možnej sumy, a pod. Zmeny budú predkladateľovi navrhnuté podľa charakteru konkrétneho návrhu a v súlade s odborným posúdením zamestnancov miestneho úradu.

Odporúčenie na grantovú výzvu – ak návrh nebude tematicky zapadať do oblasti verejných priestorov a životného prostredia, môže byť odporučený na nejakú dotačnú výzvu, ktorú ponúka mestská časť alebo iné inštitúcie, napríklad v oblasti kultúry. Dotačné výzvy majú iné podmienky ako participatívny rozpočet, preto bude pravdepodobne návrh potrebné prispôbiť.

Posunutie do ticketingového systému podnetov – v prípade, že návrh bude mať skôr charakter údržbových prác alebo bude tematicky z oblasti mimo participatívneho rozpočtu aj dotačných výziev, môže byť presmerovaný do systému registrácie podnetov. V takom prípade bude predkladateľ upovedomený o čísle, pod ktorým je podnet registrovaný, keby chcel v budúcnosti o ňom získať viac informácií.

Priradenie k existujúcemu projektu – môže sa stať, že návrh bude v riešenom území iného zámeru mestskej časti, ktorý ešte nie je v realizačnej ani povoľovacej fáze. V takom prípade môže byť po konzultácii s odbornými zamestnancami návrh zaradený do projektu. Takýto postup bude komunikovaný s predkladateľom.

Nie každý projekt bude môcť byť posunutý do hlasovania alebo odporučený na jednu z možností. Môže ísť napríklad o zmeny navrhované na uliciach v súkromnom vlastníctve alebo v správe hlavného mesta, ktoré sa ale nachádzajú na území mestskej časti Bratislava-Staré Mesto. Pri každom podanom návrhu sa však budeme snažiť spolu s predkladateľom nájsť riešenie, ako návrh čo najefektívnejšie zaradiť buď do hlasovania alebo inak posunúť bližšie k realizácii.

